

Onderwerp Stand van zaken 'Aardbevingen en Stad'

Steller Jan Kleine

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 5.1.2e Bijlage(n) - Ons
Datum 16-06-2015 Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief willen wij u informeren over het onderwerp aardbevingen en Stad. We willen u hiermee inzicht geven in de laatste stand van zaken over een aantal lopende projecten en activiteiten en een nadere duiding geven aan het gaswinningsbesluit van minister Kamp van 23 juni jongstleden.

Nadere duiding gaswinningsbesluit 23 juni 2015

Wij hebben u via een brief op 24 juni jongstleden geïnformeerd over het gaswinningsbesluit van minister Kamp voor de tweede helft van dit jaar. In die brief hebben we aangegeven een eerste duiding te geven op dit besluit, aangezien wij op dat moment pas zeer recent over de stukken beschikten. Inmiddels hebben wij de kamerbrief en de achterliggende stukken, te weten het SodM-rapport en het advies van de Commissie Meijdam, nader kunnen bestuderen. Dit leidt op onderdelen tot een nader inzicht in de betekenis van dit besluit voor de opgave van de gemeente Groningen.

Dit betreft in de eerste plaats

In deze brief willen wij u verder nog informeren over een aantal lopende zaken, projecten en activiteiten.

Nationaal Coördinator Groningen

Met ingang van 1 juni jongstleden geeft dhr. H. Alders als Nationaal Coördinator Groningen vorm en inhoud aan zowel de totstandkoming als de uitvoering van een langjarig programma. Het gaat om een integrale aanpak op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, regionale economie en duurzaamheid voor het hele gebied, in goede samenspraak met de regio en inwoners.

Momenteel werkt de gemeente Groningen hard mee aan de inhoudelijke totstandkoming van het programma, evenals aan de opbouw van de organisatie. De Stad werkt parallel hieraan aan een op de stad toegesneden aanpak in de vorm van een Meerjaren Ontwikkelingsprogramma (MOP). Dit programma vormt de basis voor een aanpak naar analogie van de ‘stedelijke vernieuwing en het grote stedenbeleid’. We doen dit vooral via de bestaande werkstructuren en programma(leiders) binnen de gemeentelijke organisatie. De economische pijler wordt gezamenlijk uitgewerkt, vanwege het onlosmakelijke verband van stad en regio. Het doel is om kort na de zomer de eerste contouren van het meerjarenprogramma, inclusief financiële opgave en uitvoeringsprogramma 2016 gereed te hebben.

Onderzoeken en scan op de openbare ruimte

Het onderzoek (scan) naar een aantal exemplarische gebouwen is in een afrondende fase beland. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de validatie door NAM en de verwerking hiervan door Adviesbureau ABT Wassenaar, die het onderzoek in opdracht van de gemeente Groningen uitvoert. We verwachten medio september-oktober u over de uitkomsten nader te kunnen informeren.

We zijn inmiddels gestart met het zogenaamde scholenonderzoek dat ABT Wassenaar voor ons doet bij ruim 90 schoolgebouwen in de gemeente Groningen. Het gaat om scholen waarvan de gebouwen onder het economisch eigendomsrecht van de gemeente vallen. Hieronder vallen alle basisscholen, een aantal gymlokalen, speciaal onderwijs en in een aantal gevallen ook kinderdagverblijven (in pandig bij een school). Het gaat om een eerste algemene scan waarvan de verwachting is dat deze niet voor veel overlast zorgt. Bovendien proberen we zo optimaal mogelijk gebruik te maken van de zomerperiode. Zodra de eerste fase van het onderzoek gereed is kijken schoolbesturen en gemeente samen welke ingrepen snel gedaan kunnen worden, en, als dat nodig is, welke schoolgebouwen als eerste een vervolgonderzoek krijgen. We verwachten u over de uitkomsten medio oktober te kunnen informeren.

NAM heeft toegezegd onderzoek naar 500 gebouwen op aardbevingsbestendigheid in de stad te financieren. Deze toezegging is voortgekomen uit de zogenaamde 50-miljoenregeling. We hebben inmiddels een aantal overleggen met kinderdagverblijforganisaties en schoolbesturen van scholen gevoerd, die geen onderdeel vormen van ons eigen scholenonderzoek. De inzet is om ook deze gebouwen nader te onderzoeken op aardbevingsbestendigheid.

De verwachting is dat we rond dezelfde tijd u kunnen informeren over de eerste fase van de scan op de openbare ruimte. Uit de door de NAM gedane onderzoeken is gebleken dat met name bouwelementen zoals schoorstenen, trapgevels en ornamenten tijdens een aardbeving een belangrijke bijdrage leveren aan de onveiligheid van de openbare ruimte. In de eerste fase van deze scan gaan wij voor zo’n 90 gebouwen het aantal potentieel risicovolle bouwelementen per pand inventariseren. Hiermee bouwen we kennis en ervaring op over de juiste wijze van inspectie en inventarisatie. Dit doen we in nauwe samenwerking met NAM en het Centrum voor Veilig Wonen (CVW).

Bewonersbetrokkenheid

De gemeente Groningen heeft haar medewerking verleend aan een goed bezochte informatieavond die op 18 mei jongstleden in Engelbert plaatsvond. Het voornemen is om vlak na de zomer samen met bewonersorganisaties medewerking te verlenen aan meer bijeenkomsten in de stad, te beginnen aan de oostzijde. Deze worden samen met bewonersorganisaties georganiseerd.

Het door ons ingezette wijkgericht werken met de gebiedsteams heeft een prominente rol bij het betrekken en informeren van inwoners. Om verder inzicht te krijgen in de gevolgen van de aardbevingen voor de bewoners werkt de gemeente samen met de RUG, GGD, LifeLines en regio aan het opstellen van een onderzoeksagenda voor de regio. De Nationaal Coördinator Groningen stuurt het onderzoek aan. Omdat er al meerdere onderzoeken lopen, vindt nu onder meer een inventarisatie van het reeds beschikbare materiaal plaats. Op basis daarvan wordt beoordeeld welke andere onderzoeken op korte termijn noodzakelijk en wenselijk zijn. Voor het gezondheidsvraagstuk willen we zo mogelijk aansluiten bij het LifeLines onderzoek. Dit moet begin juli helder zijn.

Veiligheid

Bij de aanpak bij met name zwaardere aardbevingen speelt de Veiligheidsregio een grote rol. Het maken van een incidentbestrijdingsplan voor aardbevingen is (nog) geen wettelijke verplichting. Toch heeft de Veiligheidsregio een incidentbestrijdingsplan aardbevingen gemaakt naar aanleiding van de beving in Huizinge. Na de beving in Garmerwolde is besloten om dat plan te actualiseren voor een stedelijke en industriële omgeving. De verwachte opleverdatum is december 2015. Daarna moet dit nieuwe plan geïmplementeerd en beoefend worden.

De Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) is verantwoordelijk voor de coördinatie van de gemeentelijke processen/ taken bevolkingszorg in een crisissituatie in de hele regio Groningen. De GKG moet eind 2015 volledig operationeel en voorbereid zijn. Onderdeel is het toetsen en oefenen op de situatie dat zich een aardbeving voordoet. Verder werkt de gemeente aan het aanpassen van haar eigen protocollen. Dit op basis van vernieuwde scenario's die door de Veiligheidsregio worden ontwikkeld. Bestaande draaiboeken en protocollen worden de komende tijd geactualiseerd. Wij werken daarnaast aan een overall-protocol voor calamiteiten waarbij er nog geen sprake is van een GRIP-situatie (waaronder kleinere aardbevingen). Daarmee zorgt het voor verbinding tussen de processen van de Veiligheidsregio, de Gemeentelijke Kolom Groningen en de interne gemeentelijke processen, waarbij er (nog) niet in een GRIP-structuur wordt gewerkt.

Duurzaamheid

Op 27 mei jongstleden heeft u tijdens uw raadsvergadering een motie ingediend. De motie heeft betrekking op het door u behandelde energieprogramma Groningen geeft Energie. U heeft ons verzocht om mogelijk te maken dat bij de aanpak van aardbevingsschade gelijktijdig energiebesparende maatregelen te nemen en hierbij de samenwerking tussen Groningen SLIM en het Centrum Veilig Wonen na te streven. Op dit moment zijn we bezig om te onderzoeken of de beoogde koppeling mogelijk is. Zodra wij weten of de motie uitgevoerd kan worden, wordt u hierover geïnformeerd.

Regeling vergoeding meerkosten aardbevingsbestendige nieuwbouw

Op 10 juni jongstleden hebben we u bij brief geïnformeerd over de start van de Regeling vergoeding meerkosten aardbevingsbestendige nieuwbouw. Zoals we u hebben gemeld verzorgt NAM de uitvoering van de regeling, in elk geval tot 1 oktober aanstaande. Beoogd wordt de regeling na 1 oktober 2015 te vervangen door een nieuwe regeling die tot stand wordt gebracht door de Nationaal Coördinator Groningen. Ook voor de nieuwe regeling is het principe afgesproken dat redelijkerwijs toerekenbare meerkosten voor vergoeding in aanmerking komen. De komende tijd gaan we over de totstandkoming van deze regeling in nauw overleg met de Nationaal Coördinator Groningen.

Groninger Forum

Eerder dit jaar is besloten tot een bouwpaauze van vier maanden voor het Groninger Forum. Deze termijn is op 11 juni jongstleden verstreken. In de afgelopen maanden is aanmerkelijke progressie geboekt op weg naar een oplossing. We verwachten u rond 1 juli in een separate brief over de uitkomsten van dit proces te kunnen informeren.

Beroep

Op 10 maart 2015 hebben wij hoger beroep ingesteld tegen het door op 29 januari 2015 genomen besluit van de minister van Economische Zaken. Per brief bent u door ons op 12 maart hierover geïnformeerd. Wij hebben het bericht ontvangen dat de zitting op 10 september en mogelijk ook 11 september zal plaatsvinden. De kopgroep (gemeenten, provincie, waterschappen en de veiligheidsregio) is bezig om dit gezamenlijk voor te bereiden.

Financiële aspecten

Onder regie van de provincie Groningen zijn in mei 2015 door de gemeenten in het aardbevingsgebied de kosten over de periode 2013 tot en met april 2015 inzichtelijk gemaakt en is een doorkijk opgesteld voor de periode tot eind 2015. Op basis hiervan wordt een onderbouwde claim neergelegd bij het Rijk. De kosten worden geraamd op 2,4 miljoen euro. Dit is exclusief overige extern (door de NAM) gefinancierde projecten en meer dan de eerste raming van 2 miljoen euro begin dit jaar. De oorzaak ligt vooral in het feit dat de ontwikkeling van het meerjarenprogramma Stad 'Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen' nu ook is opgenomen. Het totaalbedrag aan kosten is doorgegeven aan de provincie Groningen met als doel deze op te nemen in de claim aan het ministerie van Economische Zaken. Veranderingen in

de kosten, zowel naar beneden als naar boven, blijven we doorgeven aan het ministerie.

In het aanvullend bestuursakkoord is opgenomen dat een gezamenlijk onderzoek wordt verricht naar de effecten van de gaswinning op de financiële huishouding van gemeenten, provincie en waterschappen in het gebied. Dit moet leiden tot aanbevelingen en maatregelen om optredend financieel nadeel voor deze overheden weg te nemen. Deze afspraken moeten nog nader worden geconcretiseerd. Het Rijk heeft toegezegd na te gaan of er in gemeente- en provinciefonds een 'aardbevingsfactor' moet worden opgenomen. Ons uitgangspunt is ook hier dat onze kosten worden vergoed.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink